

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพื้นที่แม่น้ำมูล
จังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์

The Application of Geo-Information Technology to Study the Dynamics.
Moon River area Buriram Province and Surin Province

สมรัตน์ อินสำราญ*, นวดี ศรีเนาวรัตน์ และ ฉัตรภรณ์ เจริญสะอาด¹

บทคัดย่อ

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำจากสาเหตุทางธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและการสูญเสียพื้นที่สำหรับการใช้ประโยชน์ไปอย่างถาวร อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ และอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ เป็นบริเวณหนึ่งที่มีแม่น้ำมูลไหลผ่านและประสบปัญหาการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำอย่างต่อเนื่อง การวิจัยครั้งนี้จึงประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำมูล โดยแปลตีความภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2545 และภาพถ่ายจากดาวเทียม SPOT และ THEOS ปี พ.ศ. 2549 และ 2554 ตามลำดับ และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ผลการศึกษา พบว่า ระหว่างปี พ.ศ. 2545 กับ ปี พ.ศ. 2549 พื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำมูลมีการเปลี่ยนแปลงแบบการพังทลายและการทับถม คิดเป็นพื้นที่ 0.693 และ 0.075 ตารางกิโลเมตร ส่วนปี พ.ศ. 2549 กับ ปี พ.ศ. 2554 พบว่า พื้นที่แม่น้ำมูลมีการเปลี่ยนแปลงแบบการพังทลายและการทับถม คิดเป็นพื้นที่ 0.223 และ 0.041 ตารางกิโลเมตร โดยมีอัตราการกัดเซาะและการทับถมเฉลี่ยที่ 0.718 และ 0.080 ตารางกิโลเมตร ต่อปี

คำสำคัญ : เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ, การเปลี่ยนแปลงพื้นที่แม่น้ำมูล, ภาพถ่ายทางอากาศ, ภาพถ่ายจากดาวเทียม

* E-mail : Somrut.insomran@gmail.com

¹ สาขาภูมิสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 31000

Geo-informatics Faculty of Humanities and Social Sciences Buriram Rajabhat University 31000